

УДК 617.3-074:577.1](477.54-25)(092)Леонтьева(045)

Фрида Соломонівна Леонтьєва

12 травня 2016 року виповнилося 70 років від дня народження Фриди Соломонівни Леонтьєвої — відомого фахівця в галузі клінічної лабораторної діагностики, вченого-біохіміка, педагога й організатора, кандидата біологічних наук, старшого наукового співробітника, завідувача відділу лабораторної діагностики та імунології ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України».

Леонтьєва Ф. С. народилася в Харкові. У 1970 р. закінчила відділення біохімії біологічного факультету Харківського державного університету ім. О. М. Горького. З 1971 року свою долю Ф. С. Леонтьєва пов'язала з Інститутом ім. проф. М. І. Ситенка.

Протягом 1971–1985 років вона вела активну наукову роботу під керівництвом члена-кореспондента АН України професора Білоуса А. М., професора Панкова Є. Я. і доктора біологічних наук Тимошенко О. П. Основними напрямками роботи колективу, в якому працювала Фрида Соломонівна, було вивчення механізмів регенерації кісткової тканини та впливу різних екзогенних факторів на цей процес (РНК, адреналовий екстракт, анаболічні стероїди тощо), а також впливу стресових чинників на розвиток патологічних процесів у кістковій і хрящовій тканинах. Ф. С. Леонтьєва виконала

новаторські наукові дослідження, які поєднували експериментальне моделювання різних варіантів ушкоджень кісткової тканини та дистрофічних процесів у тканинах хребта і суглобів. У цей період вона освоїла і впровадила прогресивні методи дослідження біологічного матеріалу (препаративну біохімію, використання радіоактивних ізотопів, культивування клітин, кількісне визначення органічних і мінеральних компонентів сполучної тканини).

Фрида Соломонівна — блискучий методист, вона запровадила в роботу інституту понад 70 лабораторних методів дослідження, зокрема методи клінічної біохімії, які дають можливість оцінити соматичний статус і стан метаболізму кісткової і хрящової тканини пацієнтів. Велику увагу вона приділила розробці методів визначення показників обміну колагену і глікозаміногліканів у біологічному матеріалі. Дванадцять розроблених нею методів захищено авторськими свідоцтвами і патентами. Кандидатську дисертацію «Особливості обміну вуглеводовмісних з'єднань і колагенових білків за умов дегенеративно-дистрофічних захворювань тканин хребта» Ф. С. Леонтьєва успішно захистила в 1985 р. і отримала звання старшого наукового співробітника. Незабаром директор інституту академік Корж О. О. доручив Ф. С. Леонтьєвій методичне керівництво групою клінічної лабораторної діагностики. Завданням групи став пошук сучасних адекватних підходів із застосуванням методів клінічної лабораторної діагностики для вирішення проблем ортопедії та травматології. Фрида Соломонівна працювала настільки успішно, що в 1992 р. очолена нею група стала науково-клінічним підрозділом — лабораторією клінічної діагностики. У 2000 р. на базі лабораторії створений багатопрофільний відділ клінічної діагностики та імунології з клініко-діагностичною лабораторією. Першим з підрозділів подібного профілю в Харкові (2001 р.) відділ акредитований АМН України та Держстандартом, а Ф. С. Леонтьєву призначено координатором контролю якості лабораторних досліджень в інститутах міста, підпорядкованих АМН України.

Основним напрямком роботи відділу стала робота критеріїв лабораторної діагностики захворювань і пошкоджень опорно-рухової системи. Співробітники відділу брали участь у багатьох науково-дослідних темах інституту, які згодом отримали дипломи президії НАМН України.

Ф. С. Леонтєва займається професійною підготовкою молодих фахівців — уже багато років на високому науково-методичному рівні вона читає лекції з проблем лабораторної діагностики в ортопедії та травматології лікарям, аспірантам, клінічним ординаторам. Вона член правління Харківського наукового товариства спеціалістів лабораторної діагностики, відділення Асоціації з лабораторної медицини та клінічної біохімії, член комісії НАМН України з атестації лабораторій клінічної діагностики, голова ревізійної комісії профкому інституту, заступник голови комісії інфекційного контролю інституту. Ф. С. Леонтєва як секретар координаційної ради з розробки, впровадження та сертифікації системи управління якістю в інституті надає методичну допомогу співробітникам, які займаються цією проблемою.

Фрида Соломонівна — автор понад 250 наукових публікацій, серед них 12 монографій та навчальних посібників, 14 авторських свідоцтв і патентів, є постійним консультантом багатьох НДР та дисертаційних робіт. Вона має вищі кваліфікаційні категорії з клінічної лабораторної діагностики та клінічної біохімії. Ф. С. Леонтєва багаторазово нагороджена грамотами Президії НАМН України, Кабінету Міністрів України, Харківської обласної державної адміністрації, Держстандарту України.

Свій ювілей Фрида Соломонівна зустрічає в розквіті творчих і життєвих сил, сповнена енергії і задумів. Вона користується беззаперечним авторитетом серед спеціалістів у галузі клінічної лабораторної діагностики та клінічної біохімії не тільки в Харкові, а й загалом в Україні. Дивовижне поєднання людяності, доброзичливості і вимогливості стало сутністю її стосунків з колегами.

Бажаємо Фриді Соломонівні міцного здоров'я й творчих успіхів у всіх справах та починаннях. Нехай залишається невичерпним джерело її творчості й таланту.

ВГО «Українська асоціація ортопедів-травматологів»

Колектив ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України»

Всеукраїнська асоціація клінічної хімії та лабораторної медицини